

MIASTO

JAKO PRZEDMIOT BADAŃ
ARCHITEKTURY
I SOCJOLOGII

POD REDAKCJĄ
MAŁGORZATY DYMNICZKIEJ I SZYMONA KOWALSKIEGO

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ

Prace studentów 1 semestru kursu magisterskiego
2018/2019 z przedmiotu Socjologia Miasta stanowią
pokłosie zajęć prowadzonych przez przez
dr hab. Małgorzatę Dymnicką, prof. uczelni.

MIASTO

JAKO PRZEDMIOT BADAŃ
ARCHITEKTURY
I SOCJOLOGII

POD REDAKCJĄ
MAŁGORZATY DYMNICKEJ I SZYMONA KOWALSKIEGO

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU REDAKCYJNEGO
WYDAWNICTWA POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ
Janusz T. Cieśliński

RECENZENT
Lesław Michałowski

SKŁAD I PROJEKT OKŁADKI
Ireneusz Jelonek

FOT. OKŁADKI
Marta Jemioł

Wydano za zgodą
Rektora Politechniki Gdańskiej

Oferta wydawnicza Politechniki Gdańskiej jest dostępna pod adresem
<http://www.sklep.pg.edu.pl>

Utwór nie może być powielany i rozpowszechniany, w jakiegokolwiek formie
i w jakikolwiek sposób, bez pisemnej zgody wydawcy

© Copyright by Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2019

ISBN 978-83-7348-789-5

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ
Wydanie I. Ark. wyd. 7,8, ark. druku 6,5, 1206/1068

Spis treści

Małgorzata Dymnicka, Szymon Kowalski Miasto jako przedmiot badań architektury i socjologii	5
Monika Bucała, Kajetan Herkt Społeczna rola architektury w globalnym rozwoju miast.....	7
Oliwia Mamrot Fenomen Nowego Jorku	17
Aleksandra Depta Central Park – przestrzeń ekskluzywna czy inkluzywna?.....	26
Katarzyna Krupa, Karola Hadziewicz „Efekt Bilbao” – wpływ sukcesu Bilbao na rozwój i jakość zamieszkiwania	33
Marta Romanowska Miejsca i <i>nie-miejsca</i> jako wzajemnie przenikające się definicje współczesności.....	40
Marta Jemioł Kultura i sztuka w procesie rewitalizacji na przykładzie Dolnego Miasta w Gdańsku .	52
Magdalena Klimowicz Znaczenie sąsiedztwa dla współczesnych mieszkańców miast.....	64
Szymon Kowalski Cohousing - powrót do wspólnoty.....	77
Karolina Mięgisz, Karolina Paczoszka Znaczenie architektury w kształtowaniu współczesnych miejsc pamięci.....	86
Sandra Wróbel Rola kawiarni w kształtowaniu współczesnych przestrzeni publicznych	94

Miasto jako przedmiot badań architektury i socjologii

Wstęp

W ramach przedmiotu *Socjologia miasta* grupa studentów kursu magisterskiego pod kierunkiem Małgorzaty Dymnickiej, poza obowiązkowym programem ćwiczeń, obejmującym zagadnienia zawarte w sylabusie, podjęła wyzwanie pogłębienia problematyki i przedstawienia jej w publikacji zbiorowej. Celem publikacji była interpretacja wybranych zagadnień z perspektywy interdyscyplinarnej, obejmującej podejście socjologiczne i architektoniczne. Podjęte przez studentów zadanie polegało na próbie odpowiedzi na kilka zasadniczych pytań naukowych: porównawczych i teoretycznych. Dotyczyło ono zagadnień integrujących kilka ważnych tematów: funkcjonowania systemów społecznych w miejskiej przestrzeni, złożoności globalnych ośrodków miejskich i ich wpływu na środowisko miejskie, oraz na miejskich aktorów i ich rosnącej roli w zarządzaniu miastami, a także kwestii tożsamości i przynależności. Podjętym analizom i studiom towarzyszyło założenie o rosnącej roli miast w rozstrzyganiu kwestii o znaczeniu globalnym i lokalnym, społeczno-kulturowym, przestrzennym i ekologicznym.

Za inspirujące i ważne w procesie dydaktycznym należy uznać wypowiedzi studentów Wydziału Architektury na tematy obejmujące problemy miast XXI wieku, które z jednej strony wymykają się jednoznacznym definicjom urbanistycznym i architektonicznym, a z drugiej wciąż pozostają ważnymi ośrodkami i katalizatorami życia społecznego.

Redaktorzy tomu

Małgorzata Dymnicka, Szymon Kowalski (student WA PG)

Takie publikacje zasługują zawsze na szczególną uwagę. Są, z jednej strony, pierwszymi dla studiujących próbami poważniejszej wypowiedzi naukowej, a z drugiej strony konkretnym owocem wysiłku nauczycieli akademickich, którzy pracę z młodymi ludźmi poszerzają o zadania wykraczające często poza standardy procesu dydaktycznego. Stąd słowa uznania należą się zarówno autorkom i autorom tekstów, jak i parze redaktorów.

Od strony merytorycznej właściwie trudno mieć jakieś zastrzeżenia. Autorzy podejmują szereg ważnych tematów (choć ich oczywiście nie wyczerpują), które pojawiają się na styku dwóch dyscyplin naukowych: socjologii i architektury. Stąd tytuł pracy wydaje się dobrze oddawać jej zawartość. W artykułach znajdziemy problematykę dotyczącą przestrzeni publicznych, rewitalizacji, miejsc pamięci czy sąsiedztwa i sposobów zamieszkiwania. Większość tekstów bazuje na analizach różnych przypadków. Mamy więc tutaj zaprezentowany między innymi problem inkluzywności i ekskluzywności przestrzeni ilustrowany przykładem Central Parku w Nowym Jorku, zaś temat rewitalizacji pojawia się w kontekście zmian na gdańskim

Dolnym Mieście. Są jednak też teksty, których celem jest szersze ujęcie tematu. Mam na myśli tekst o znaczeniu miejsc i nie-miejsc, czy o idei cohousingu, gdzie autor traktuje ją jako współczesną propozycję pewnej formy życia we wspólnocie.

Recenzowana książka może stanowić ciekawy i ważny przykład tego, w jaki sposób warto pracować ze studentami. Rezultat, jeszcze raz to podkreślę, jest satysfakcjonujący. Cały tom powinien zostać opublikowany i stanowić lekturę dla każdego, kto interesuje się architekturą, miastem, przestrzenią w ich społecznym wymiarze.

Z recenzji dr. Lesława Michałowskiego z UG